

Maktens redskap

Agneta Klingspor

Mona Petersson, Galleri Enkehuset, Stockholm Expressen 2001

"Mona Petersson vill säga något om världen. Hon har tidigare gjort en konstauktion om växthuseffekten och målsökande robotars roll i modern krigsföring. 1994 såg jag hennes *Utsatt-Skydd* i Pannrummet på Konstpedemin i Göteborg, ett mörkt bergtrum med stupbranta trappor. När jag steg upp i ljuset hade jag definitivt varit med om något. En smärtsam legering av världsligt våld och aningen av något hemligt privat.

Nu på Enkehuset upp i ljuset visar Mona Petersson en besläktad utställning *Anordning*. Den är minst lika farlig. Utsökt farlig. Sakrosankt.

Tingen har namn som *Skydd, Bur, Kar, Skåp, Behållare*. Material som galon och järnplåt. Utspridda på det bleka nötta trägolvet bestrålade av kyrkofönstrens ljus. Ting till synes hämtade direkt från tortyrkamrar, gamla tiders sinnessjukhus, hemliga rum med mänskliga experiment. Fiktiva. Men tombolabehållaren är verkligheten en tombola, fast jag tänker mig inte lotter rolla runt utan möss. Ansiktsmasken skulle passa för en säl. Och för ett ögonblick spinner Hannibal Lector sin verserade stämma i rummet.

Här finns inget blod, inga sår, ingen kropp. Frånvaro av människa, bara maktens redskap kvar. På en vägg en svartvit film från kanske från kanske 20-30 talen, en vetenskapsman med mask för ansiktet släpper ner något i ett hål, skruvar sedan för. Sekvensen upprepas och alla dolda experiment med människor passerar i mitt huvud, från kärnvapenprovertill koncentrationslägers kliniker. Just att människor, offren, inte finns med är det verkligt realistiska med utställningen. Estetiken blir lika kall som vetenskapsmannens förtingligande i sina experiment.

Jag kopplar ihop Maurizio Cattelans Hitler på Färgfabriken med Mona Peterssons *Anordning* på Enkehuset. Och ser mitt i det skrämmande samma smygande humor. Nästan förbjudet."

